

maa disse Lande have en forudseende Regering; men er det nødvendigt og nyttigt der, er det af ganske afgørende Betydning hos os, hvor vi jo under normale Forhold ikke have andre Styrker inde end dem, der ligge til Uddannelse; og de Folk, der ligge inde til Uddannelse, ere jo ikke de bedste til at løse nogle eller nogen af de Opgaver, der ville tilfalde os i Tilfælde af et Neutralitetsbrud. Til daglig have vi kun Rammerne og de Folk, der ere til Uddannelse; og først ved Indkaldelser faa vi Tropper disponible til særlige Øjemed.

Maa jeg dernæst sige, at den Opgave, som det ærede Medlem gav Hæren at løse, nemlig Forsvaret mod Landsiden af Hovedstaden, den Opgave kan Hæren efter en Udtalelse af samtlige Hærens Generaler ikke løse uden faste Støttepunkter, og jeg vil derfor haabe, at det ærede Medlem og ogsaa andre ærede Medlemmer, som i øvrig ville støtte Regeringen i Bestræbelserne for at naa et tilfredsstillende Resultat i denne Sag, paa dette Punkt ville vise tilstrækkelig Imødekommen; det er kun en Imødekommen overfor et af samtlige Hærens højeste Myndigheder fremsat Krav, et Krav, som er skildret som uafviselig nødvendigt. Det ærede Medlem udtalte med fuld Ret, at intet Folk kan bestaa, som ikke vil gøre, hvad der staar i dets Magt, for at iværksætte et virksomt Neutralitetsforsvar. Men det er umuligt at iværksætte Neutralitetsforsvaret ved Kysten, naar ikke Hovedstaden ved passende Anlæg er sikret mod en Overrumpling fra Landsiden.

Det ærede Medlem udtalte om den nuværende Landbefæstning, at en Del af den var anlagt for at sikre mod en Overrumpling, og at en anden Del særlig var anlagt med det Formaal at skabe en virkelig permanent Befæstning. Nu erkende vi fra alle Sider, at Opgaven for de Værker, der lægges derude, ikke er nogen som helst anden end at sikre mod en Overrumpling. Vi indskrænke Opgaven dertil, saa at der altsaa ikke er Tale om at tilvejebringe en virkelig permanent Fæstning, som skal kunne udholde en Belejring. Men naar saa er, vil jeg henstille — og det antydede jeg i øvrig ogsaa i mit første Foredrag —, at vi bevare den Del, som forud har været anlagt med det Maal for Øje at sikre os mod en Overrumpling, og at vi saa faa et lignende Anlæg oppe mod Nord. Hvis det sker, skal jeg for mit Vedkommende ikke have det allermindste imod, at alle de Anlæg, som derved blive overflødige, nedlægges,

og i den Henseende mener jeg, skulde vi lade Sagkundskaben dømme.

Med Hensyn til Sagkundskaben blev der af det ærede Medlem fra Nyborg (N. Jensen) udtalt, at han ikke vidste, om vor mangelfulde Bevæbning og Forsømmelsen af faste Anlæg paa Broager før Krigen 1864 skyldtes Sagkundskaben, at den ikke havde fulgt tilstrækkeligt med Udviklingen, eller at den savnede Kendskab til Forholdene, eller om muligt Fejlen laa hos Bevillingsmyndighederne. Jeg er glad ved, at jeg i saa Henseende ganske kan fri Sagkundskaben fra noget Ansvar. Forholdet var det, at vi af Geværbeholdning havde 55,000 Rifler til Raadighed, den Gang Krigen brød ud, og under Krigen fik vi yderligere anskaffet 13,000 Rifler. Det var ganske vist Forladegeværer, men naar man erindrer, at med Undtagelse af Norge, hvor de havde et Kammerladningsgevær, var Preussen det eneste Land, som havde et Bagladevaaben, vil man sikkert ikke bebrejde os, at vi ikke havde fulgt med der. I de andre Lande var man meget betænkelig ved at gaa over til Bagladesystemet, man frygtede for, at man paa den Vis fik at gøre med mere sammensatte Mekanismer, som ikke egnede sig til Militærbrug, og man frygtede navnlig ogsaa for, at Bagladesystemet skulde give Anledning til Bortødslen af Ammunition i Krigen. Selv i Lande som England og Østerrig, som gik til Nyanskaffelser paa det Tidspunkt, gik man til Anskaffelse af Forladevaaben. Vi stod med Krigen for Døren hele Tiden og havde saaledes ikke nogen som helst Grund til paa det Tidspunkt at forandre Bevæbning. Men det er ogsaa ganske karakteristisk i saa Henseende, at selv i Svejtis, hvor man i øvrig med Hensyn til Kaliberspørgsmaalet var langt fremme og foran andre Stater, vedtog man i 1864 at indføre et nyt Forladegevær; og først da Erfaringen fra Krigen 1864 godtgjorde Bagladegeværets Overlegenhed, standsede man Fabrikationen af disse Forladegeværer og gik over til Bagladesystemet. Af Skyts havde vi 7 riflede Feltbatterier og af Positionsskyts 32 4-Punds riflede Kanoner; og i Marts Maaned 64 fik vi endvidere 25 4-Punds riflede Metalkanoner og saa en Del 12-Punds riflet Skyts. Man var saaledes velbekendt med og havde ogsaa fulgt Udviklingen; men Midlerne var smaa. Sammenlignet med de større Stater var vi ikke længere tilbage, end en lille Stat saa godt som altid vil være paa dette Omraade. Men sammenlignet med mindre Stater var